Liiketoiminnan kehitys /
Saajoranta Rami

10.9.2026

FINGRID OYJ:N NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 3/2026

Aika	tiistai 8.9.2026	
Paikka	Fingrid Oyj, Läkkisepäntie 21, Helsinki	
Läsnä	Olli Sirkka	Helen Oy (puheenjohtaja)
	Maija Henell	S-Voima Oy, Gigawatti Oy
	Kimmo Kivikko	Lammaisten Energia Oy
	Jerri Loikkanen	Neoen Suomi Oy
	Jorma Myllymäki	Elenia Oy
	Herkko Plit	P2X Solutions Oy (poistui kesken kokouksen)
	Maija Ruska	UPM Energy Oy
	Lauri Siltanen	Savon Voima Verkko Oy
	Arto Sutinen	Oulu Energia Oy
	Erik Trast	CPC Finland Oy
	Ilkka Tykkyläinen	Pohjolan Voima Oy
	Jussi Jyrinsalo	Fingrid Oyj
	Asta Sihvonen-Punkka	Fingrid Oyj
	Rami Saajoranta	Fingrid Oyj (sihteeri)
Etänä	-	
Poissa	Tuomas Oksanen	Oomi Oy

1 Kokouksen avaus, läsnäolijoiden ja asialistan toteaminen

Neuvottelukunnan puheenjohtaja Olli Sirkka avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat ja hyväksyttiin kokouksen asialista.

2 Edellisen kokouksen muistio

Johtaja Jussi Jyrinsalo kävi läpi edellisen kokouksen muistion, johon ei ole tullut kommentteja.

Edellinen kokous oli neuvottelukunnan matkakokouksen Ruotsissa, jossa tutustuttiin mm. Ministry of Climate and Enterprisen, Svenska kraftnätin, Swedenergyn ja Vattenfallin toimintaan ja keskusteltiin sähköjärjestelmän kehittämisestä sekä rajasiirtoyhteyksistä. Keskustelussa todettiin, että Svenska kraftnätin uusi toimitusjohtaja Maja Lundback oli muistellut lämpimästi neuvottelukunnan vierailua ministeriöön ja pitänyt sitä hyödyllisenä. Samalla todettiin, että Suomen ja Ruotsin välisiä sähköverkkoyhteyksiä koskevia keskusteluja jatketaan edelleen.

Hyväksyttiin kokouksen 21.5.2026 kirjattu muistio.

3 Ajankohtaiskatsaus Fingridin toimintaan

Toimitusjohtaja Asta Sihvonen-Punkka esitteli Fingridin ajankohtaisia asioita sekä yhtiön päivitettyä strategiaa.

Fingridin toimintaympäristöä muokkaavat erityisesti sähköistyminen, geopolitiikan vaikutukset, turvallisuustilanteen kiristyminen, luontoon liittyvät kysymykset sekä teknologinen kehitys. Sähköjärjestelmästä on tullut entistä keskeisempi osa Suomen kilpailukykyä, minkä seurauksena myös kantaverkon palveluiden kysyntä kasvaa voimakkaasti.

Keskustelussa nousi vahvasti esiin sähkönkulutuksen kasvun kiihtyminen. Todettiin, että Suomessa sähkönkulutus pysyi lähes muuttumattomana noin kahden vuosikymmenen ajan, mutta viime vuosina kehitys on muuttunut nopeasti. Erityisesti datakeskukset, sähkökattilat ja sähkövarastot ovat lisänneet kysyntää merkittävästi. Fingrid arvioi tehtyjen liittymissopimusten perusteella sähkönkulutuksen voivan kasvaa noin 40 prosenttia seuraavan viiden vuoden aikana. Keskustelussa todettiin myös, että datakeskusrakentaminen näkyy jo nyt positiivisesti Suomen taloudessa työmaiden ja investointien kautta.

Turvallisuus ja varautuminen herättivät runsaasti keskustelua. Neuvottelukunnan jäsenet pitivät aihetta erittäin tärkeänä ja ehdottivat, että varautumiselle voitaisiin omistaa kokonainen tuleva kokous. Keskustelussa korostettiin myös Huoltovarmuuskeskuksen ja Sähköpoolin roolia sekä sitä, että Energiaviraston sääntely ei kannusta riittävästi varautumiseen liittyviin investointeihin.

Keskustelussa käsiteltiin lisäksi sähkömarkkinalainsäädännön valmistelua, liityntäkapasiteetin priorisointia sekä energiajärjestelmän kokonaiskehitystä. Useat jäsenet korostivat energian varastoinnin merkityksen kasvua tulevaisuudessa. Lisäksi esitettiin toive, että neuvottelukunta saisi myöhemmissä kokouksissa näkyvyyttä Fingridin strategisiin läpimurtohankkeisiin, niiden etenemiseen sekä keskeisiin yhtiötason mittareihin.

4 Kantaverkon liittämisen periaatteet

Laura Ihamäki esitteli valmistelussa olevia uusia kantaverkon liittämisperiaatteita, joiden tavoitteena on lisätä liityntäprosessin läpinäkyvyyttä ja yhdenmukaisuutta muuttuneessa toimintaympäristössä. Uudistuksen keskeisiä teemoja ovat liittymistehojen määrittely, vapaan liityntäkapasiteetin jakaminen, liittymissopimusmallit sekä liittymismaksut. Uudet periaatteet toimitetaan Energiaviraston vahvistettavaksi ennen niiden käyttöönottoa.

Keskustelua herätti erityisesti kapasiteetin jakaminen tilanteissa, joissa vapaata kapasiteettia on niukasti. Energiaviraston ohjeistamassa mallissa kapasiteettia jaettaisiin tasapuolisesti hakijoiden kesken määräajan sisällä saapuneiden hakemusten perusteella. Useat neuvottelukunnan jäsenet suhtautuivat malliin kriittisesti. Keskustelussa nostettiin esiin huoli siitä, että suuria teollisia investointeja saatettaisiin käytännössä estää, jos esimerkiksi usean sadan megawatin tehdashanke saisi käyttöönsä vain pienen osan tarvitsemastaan kapasiteetista samalla kun kapasiteettia jaetaan tasaisesti useille

pienemmille hankkeille. Näkemyksenä oli, että kapasiteetin priorisointia koskevan lainsäädännön valmistuminen on erittäin tärkeää, jotta investointien yhteiskunnallista vaikuttavuutta voidaan huomioida kapasiteetin jakamisessa nykyistä paremmin.

Keskustelussa käsiteltiin myös jakeluverkkoyhtiöiden asemaa. Todettiin, että kantaverkon näkökulmasta ei aina ole näkyvyyttä kaikkiin jakeluverkoissa tehtyihin sopimuksiin, erityisesti pienempiin hankkeisiin. Jakeluverkkoyhtiöt kertoivat hyödyntävänsä kaavoituksen ja ennakoivan keskustelun keinoja ohjatakseen hankkeita alueille, joilla verkkokapasiteettia on saatavilla. Samalla korostettiin tarvetta yhteensovittaa mahdollinen tuleva priorisointikehikko sekä kantaverkon että jakeluverkkojen osalta, jotta eri verkkotasot eivät tekisi ristiriitaisia ratkaisuja.

Fingrid kertoi Energiaviraston ohjanneen vahvasti erityisesti kapasiteetinjakomallin valmistelua tasapuolisuusperiaatteen näkökulmasta. Useissa puheenvuoroissa arvioitiin, että asiassa tarvitaan myös poliittista linjausta, jotta Suomen kilpailukyvyn kannalta merkittävät investoinnit voidaan huomioida paremmin. Keskustelussa esitettiin näkemyksiä kapasiteetin jakamisesta suhteessa hankkeen kokoon, minimitehotarpeiden hyödyntämisestä sekä läpinäkyvyyden lisäämisestä kapasiteettipäätöksissä.

5 Kantaverkkopalvelun maksurakenteen uudistus

Laura Ihamäki esitteli myös kantaverkkopalvelun maksurakenteen uudistusta, jonka tavoitteena on lisätä kustannusvastaavuutta ja kannustaa tehokkaampaan verkon käyttöön. Uudistuksessa esitetään muutettavaksi muun muassa kulutuksen ja tuotannon välistä kustannustenjakoa, ja otettaisiin käyttöön kulutuksen tehomaksu. Lisäksi selvitetään vaihtoehtoisia hinnoittelumalleja. Uusi maksurakenne otettaisiin käyttöön vuonna 2029.

Uudistusta tarvitaan, koska nykyinen vahvasti energiaperusteinen laskutus ei enää vastaa sähköjärjestelmän kustannusrakennetta tilanteessa, jossa tehon merkitys korostuu. Useat jäsenet pitivät lähtökohtaa ymmärrettävänä. Keskustelua herätti erityisesti uudistuksen vaikutus energiavarastoihin sekä suuriin tuotantolaitoksiin. Erityisesti energiavarastotoimijat ovat olleet kriittisiä uudistusta kohtaan, koska se muuttaisi niiden nykyistä kustannusrakennetta merkittävästi. Fingrid puolestaan korosti, että myös varastojen aiheuttamat verkkovaikutukset tulee huomioida tasapuolisesti muiden asiakkaiden tavoin.

Keskustelussa käsiteltiin myös tuotannon maksuosuuden kasvattamista. Tuottajien näkökulmasta esitettiin huoli erityisesti ydinvoiman kustannusten noususta. Samalla kuitenkin todettiin, että nykyinen kustannusten jakautuminen perustuu pitkälti historiallisiin ratkaisuihin, eikä välttämättä enää vastaa tämän päivän sähköjärjestelmän rakennetta. Useat puheenvuorot korostivat tarvetta lisätä läpinäkyvyyttä siihen, mistä verkkokustannukset syntyvät ja miten ne kohdistuvat eri käyttäjäryhmille.

Sijaintiperusteiseen ja jännitetasokohtaiseen hinnoitteluun liittyvät vaihtoehdot herättivät myös keskustelua. Fingrid kertoi Energiaviraston tulkinneen, että sijaintiperusteinen hinnoittelu olisi mahdollista liittymismaksuissa, mutta ei siirtomaksuissa. Keskustelussa todettiin, että tulevaisuudessa olisi perusteltua ohjata investointeja alueille, joilla

verkkokapasiteettia on paremmin saatavilla. Toisaalta todettiin, että tällaiset ratkaisut vaatisivat lainsäädännön muutoksia, ja nyt käynnissä oleva sähkömarkkinalain muutos voi tuoda tähän työkaluja.

6 Sähkön riittävyys

Vilma Virasjoki piti katsauksen sähkön riittävyyteen Euroopassa ja Suomessa. Esityksessä kuvattiin sähkön riittävyyden vastuita, eurooppalaista sähköjärjestelmän kehitystä sekä niitä haasteita, joita nopeasti kasvava sähkönkulutus, sääriippuvainen tuotanto ja säädettävän kapasiteetin väheneminen aiheuttavat tulevina vuosina.

Esityksessä todettiin, että sähkön riittävyys on yhä enemmän Euroopan laajuinen kysymys. ENTSO-E:n arvioiden mukaan useat Euroopan maat kohtaavat kasvavia sähkön riittävyyshaasteita seuraavan vuosikymmenen aikana. Suomen tilanne on tällä hetkellä verrattain hyvä, mutta myös Suomessa sähkön toimitusvarmuuden tavoitetaso (2,1 h/a) uhkaa riittävyysarviointien mukaan ylittyä 2030-luvulle siirryttäessä erityisesti kulutuksen voimakkaan kasvun vuoksi. Keskustelussa nostettiin esiin datakeskusten ja sähköistyvän teollisuuden vaikutukset kulutukseen sekä kysyntäjouston kasvava merkitys sähköjärjestelmän tasapainottamisessa.

Neuvottelukunta keskusteli laajasti markkinoiden roolista sähkön riittävyyden turvaamisessa. Useissa puheenvuoroissa korostettiin, että markkinamekanismin tulisi ensisijaisesti ratkaista sähkön tuotannon ja kulutuksen tasapaino. Samalla kuitenkin tunnistettiin, että erityisesti harvinaisiin mutta kriittisiin tilanteisiin liittyy epävarmuutta. Keskustelussa viitattiin useiden Euroopan maiden käyttöön ottamiin kapasiteettimekanismeihin sekä Suomen mahdollisiin tuleviin tukimalleihin.

Monet jäsenet korostivat myös Suomen erityispiirteitä. Pitkät kylmät talvet, riippuvuus rajasiirtoyhteyksistä sekä nopeasti kasvava sähköintensiivinen teollisuus erottavat Suomen monista Keski-Euroopan maista. Useissa puheenvuoroissa nähtiin tärkeänä, että sähkön riittävyydestä keskustellaan aktiivisesti jo ennen mahdollisten ongelmien realisoitumista. Toisaalta todettiin, ettei Fingridin tule ottaa yksin vastuuta sähkön riittävyydestä, vaan ratkaisujen tulee perustua markkinoiden, viranomaisten, energiayhtiöiden ja poliittisen päätöksenteon yhteistyöhön.

7 Muut asiat

Kokouksen lopuksi Jussi Jyrinsalo kävi läpi neuvottelukunnan tulevaa kokoonpanoa. Vuonna 2027 puheenjohtajana toimii Erik Trast. Fingridin hallitus on nimennyt uusiksi jäseniksi kaudelle 2027-2029 Veli-Pekka Alkulan (OX2), Esa Ukkosen (Stora Enso), Teemu Vidgrenin (Microsoft) ja Timo Virikon (Rovakaira).

Osallistujat vastasivat lopuksi kokouksen tyytyväisyyskyselyyn. Saatuja palautteita hyödynnetään seuraavien kokousten valmistelussa.

8 Seuraava kokous

Neuvottelukunnan seuraava kokous on 3.12.2026 klo 10–15. Kokouspaikka ilmoitetaan myöhemmin.